

572
1952/2

ლილა

აქველი, იურჯ ქვერკე-
იღბან, ქრეული შარუ,
და შუკ, ქარეული, სველია
სამსაღა, კახანუა!

საქართველოს
საბავშვო
საზოგადოებრივი
საბავშვო
საზოგადოებრივი
საბავშვო
საზოგადოებრივი

საქართველოს აღკვეთილური კომიტეტის
ვადღობური საბავშვო ვერნალი მცირეწლოვანთების

ირაკლი აბაშიძე

ჩვენი საბჭოთა არმია

არ გაიხაროს მტრის გულმა,
არცა რა გაუხარნია;
მშვიდობის დრომას დარაჯობს
ჩვენი საბჭოთა არმია.
მარჯუედ უწერია მსუილი,
მარჯუედაც მოუსმარნია;
საბჭოთა ქვეყნის ღაშქარი —
ჩვენი ძლიერი არმია.
მაშულს უღვანან გმირები,
მხრებზე მიუღვეთ მხარია;
მომე ყრების სიმტკიცე —
ჩვენი საბჭოთა არმია.
მტერთაგან ჩვენი სასლვრები
მას მკერდით დაუფარნია;
სიმაგრე, გაუტყსელი —
ჩვენი საბჭოთა არმია.
არ გაიხაროს მტრის გულმა,
არცა რა გაუხარნია;
მშვიდობის დრომას დარაჯობს
დიდი სტალინის არმია.

იოსებ ბესარიონის-ძე სტალინი

ალიო შირსულავა (გაგაუშვილი)

ჩვენი სამშობლო

ჩვენი ქვეყნის დასადარი
სხვა ქვეყანა არსად არი,—
შვის ქვეშ ბრწყინავს კიდით-კიდე,
გაზაფხულის დასადარი!

გამარჯვების შუქი მოსავთ
შრომის გმირებს და ვაჟკაცებს,—
ჩვენს ბედნიერ დიდ სამშობლოს
სტაინის მზე დაჰკაშვავებს!

მტერი ვეღარ გადმოღახავს
ჩვენს ქვეყანას, ამ ჩვენს მიწას,
თუქვისმეტი ძმა,—გმირი ხალხი
მშვიდობას და შრომას იცავს!

არა! სხვაზე შე არ გავცვლი
ჩვენს მშობლიურ მთას და მდელს,—
დიდ საბჭოთა ძმურ ოჯახში
ბრწყინავს ჩვენი საქართველოც!

იოსებ ნონეშვილი

თებერვალი

თებერვალი შოვიდა—
ზამთრის სუსხი აღგავოს.
თებერვალი დადგაო,
ხეში ნყალი ჩადგაო.

შეიმშუმნენ ხეები
ჭარბ ჩამომდგარები.
ტყეში იამ, ენძელამ
გაახიღეს თვადები.

ყური ჰყარა ბაღახმა,
მწვანედ გაიშრიდა.
მზე მოჰძღაღვრდა, ურჩუბა
მიწას ზამთრის იარა.

ზამთრის თეთრი ნაბაგი
ნაფლეთუბათ ჰკიდია.
შუქი სჭარბობს სიბნელეს,
დღე ლამეზე დიდია.

გაზაფხული მოვიდა —
ზამთრის სუსხი აღგავოს.
თებერვალი დადგაო,
ხეში ნყალი ჩადგაო.

მაგრამ, იცით, რად გვიყვარს
თებერვალი ძლიერად?
საქართველოს ცისკარმა
თებერვალში იღვრა.

ოცდათერთმეტ თებერვალს
ითვის ჩვენი ქვეყანა,
ვარდი გადამიშალა,
სადაც ქვები უყარა.

ღამე დაღნა, დაინვა,
დილა დადგა კრილა,
სადაც დიდი სტაინის
დროშამ გაიშრიდა.

ტრაქტორების გუგუნე
კიდით-კიდე გაისმის.
გაზაფხულდა, გაიღვდა
გულში შრომის ხალისიც.

მთვევლებიც ეს ტუმინენ
ვედებს, შაუად გადახნულს.
შითხარ რა შეედრება
საქართველოს გაზაფხულს?!

ბიორბი შაბაძის მიერ

ნახატები გრ. ჩინაშვილისა

ატმის კურკის ამბავი*)

54/3

გივის ამბავი სოფელშიც გაიგეს. მალე დიდედას წერილიც მოვიდა. კეთილი დიდელა შვილიშვილის აიძულებდა: გულს ნუ გაიტეხ, მალე შემოდგომის ატამს გაეჩირავ და შენს გოდორს უკეთესი კურკით ავაყვებო.

ერთხელ, დიდი დასვენების დროს, სკოლის ეზოში მიმავალ გივის საოცარი სტენა შემოესმა. მან თვალი მოჰკრა მოსწავლეების ჯგუფში ჩამდგარ ლაღოს, რომელიც ტუჩებგამოპურსული უსტვენდა.

— სად იშოვე მილიციელის სასტენი? — შემოესმა გივის.

— არა, ეს ატმის კურკის სასტენია. აი, ნახე, მე თვითონ გავაკეთე! — თავმოწონით წამოიძახა ლაღომ, სასტენი მალა ასწია და ყველას დაანახა.

— გამოკეთე, მეც გამოკეთე! — ეხვეწებოდნენ ბიჭები.

— კარგით, არავის უთხრათ და თუ თითო კოქს მომიტანთ, ყველას სათითაო სასტენს გავაკეთებთ!

ლაღომ სასტენი ისევ პირში ჩაიღო, მაგრამ უსტებ მათკენ მიმავალ რაზმის

ხელმძღვანელს მოჰკრა თვალი და საჩქაროდ ჯიბეში დამალა.

„საიდან უნდა ჰქონდეს ამდენი ატმის კურკა ლაღოს?“ — გაფიქრა გივი.

ხელმძღვანელი ბავშვებს ხმამაღლა მიესალმა. ბიჭებმა უკან დაიხიეს, შეკრთინენ.

— ბავშვებო, — მიმართა ხელმძღვანელმა მათ, — ხელო დილით ყველამ ჩემთან შემოიარეთ, საქმე მაქვს

ბავშვები ხმამაჟღერებლად დაიშალნენ. ხელმძღვანელი გივის მიუახლოვდა.

— გივი, გაიგონე?

— დიახ!

— ახლა, როგორ ფიქრობ, ის ოინი ვინ მოგწყო?

გივი ჩაფიქრდა.

— ეჭვი მეც შემეპარა, მაგრამ უსაბუთოდ ხომ არ დავაბრალებ?

ხელმძღვანელს გაეცინა.

— საბუთი უკვე გვაქვს... იმას რა სჯობს, როცა საბუთი უსტენს!

გივი კლასისაკენ მიბრუნდა და ფიქრობდა: „საბუთი უსტენს, რა კარგია, ენახოთ, რა მოხდება“.

*) დასასრული. იხ. „დილა“ № 1, 1952 წ.

* * *

სალამო იყო. გვი მოზარდმაყურებელთა თეატრიდან შინ მარტო ბრუნდებოდა. თეატრში გვი და ლაღო ერთად წავიდნენ, მაგრამ წარმოდგენის დამთავრების შემდეგ ერთმანეთს ველარ შეხედნენ. თეატრის გამოსასვლელთან რამდენიმე წუთს მოიცადა გვიმ, იქნებ ლაღო ჯერ არ გამოსულაო... მაგრამ,

აი, თეატრიც დაცალიერდა. ბავშვები ქუჩის გადასასვლელზე ფრთხილად გადადიოდნენ და შინისაკენ მიემშურებოდნენ. შორიახლოს ყურთასმენის წამლები, ნაცნობი სტვენა და ბიჭების ყიჟინი გაისმა. ჩქარი სვლით მომავალი ტროლეიბუსი შეჩერდა. შეჩერდნენ მის უკან მსუბუქი მანქანებიც.

იქ, სადაც სტვენა გაისმა, ხალხი შეგროვდა; გვიმ საჩქაროდ მიიბრინა, მაგრამ მის წინ ხალხის კედელი იყო აღმართული. ყველა წინ წაწევას და მომხდარი ამბის გაგებას ცდილობდა.

უცებ გვის ნაცნობი ხმა შემჩნებოდა:
— ალარ ვიზამ, ძია, ალარ ვიზამ, გამიშვი!

გვიმ ძალა მოიკრიბა, ხალხი გააპო და წინარიგებში გაძვრა; მილიციელს ლაღოსათვის მაჯაში ხელი ჩაეკლო.

— გამიშვი, ძია, გამიშვი!—ვევრებოდა ცრემლმორეული ლაღო მილიციელს.

— რად უნდა გაგიშვა, შენ ხომ ქუჩაში სტვენა ატეხე და ტროლეიბუსი გააჩერე. იცი, თუ არა, რომ ამით წესრიგი დაარღვიე?

გვიმ გაჩერებულ ტროლეიბუსს შეხედა. ლაღო იცრემლებოდა და მილიციელს პატიებას სთხოვდა.

— სად იყავი, საიდან მოდიხარ?—შეეკითხა მილიციელი.

— მოზარდმაყურებელთა თეატრში ვიყავი...

— მერე, მარტო რატომ მოდიხარ?

— ამხანაგები... ამხანაგები წინ წავიდნენ... — ბურტყუნებდა ლაღო და თვალეზს ამოოდ აცეცებდა; ბიჭები, რომლებთან ერთად იგი თეატრიდან გამოვიდა ალარ ჩანდნენ, გაუანტულიყვნენ. ამხანაგის სიბრალულმა კიდევ ერთი ნაბიჯი გადაადგმევინა წინ გვის.

— პატივცემულო მილიციელო, გთხოვთ მომისმინოთ!—წკრიალა გაბედული ხმით მიმართა მან მილიციელს და ქული მოიხადა.

მილიციელი გვისაკენ მიბრუნდა. მის წინ პატარა, მაგრამ ამაყი შეხედულეების ბიჭი იდგა.

— გვი, გვი, მიშველე!—გულამოსკენით წამოიძახა ამხანაგის დანახვაზე ლაღომ და მისკენ გაიწია.

— გისმენთ! აბა, რას გვეტყვიო!—წარმოსთქვა მილიციელმა.

— ეს ბიჭი ჩემი ამხანაგია, ერთად ვსწავლობთ, თეატრში ერთად ვიყავით, მე დავპატიე. აი, ბილეთებიც... გთხოვთ აპატიოთ დანაშაული!

— არა, ყმაწვილო, ასეთი სასტვენით ჩვენ წესრიგს ვიკავებთ, თქვენმა ამხანაგმა კი დარღვია; დამნაშავე უნდა დაისაჯოს!

— კარგით, — წამოიძახა უცებ გვიმ — რადგან დანაშაული პირველია, ნება მოგვცით, ჩვენვე დავსაჯოთ ჩვენი ამხანაგი!

— ვინ თქვენ? — ღიმილით შეეკითხა მილიციელი.

— ეს ბიჭი ჩემი რგოლის წევრია. პირობას გაძღვეთ, რომ რგოლის სასწრაფო შეკრებაზე დავაყენებ მის საკითხს და გავკიცხავთ!

მილიციელს მოეწონა გამბედავი, საწადო ბიჭუნა, მისი გულწრფელი ლაპარაკი.

— კარგი, — დაეთანხმა ბოლოს მილიციელი, — მითხარით თქვენი გვარები, სკოლის მისამართი; იმ შემთხვევაში, თუ ამ ყმაწვილს სასჯელს არ გამოუტანთ, თქვენ იქნებით პასუხისმგებელი!

გვიმ და ლადო აღელვებულები დაბრუნდნენ შინ და დასაძინებლად მაშინვე დაწვნენ. გვიმს მალე ჩაეძინა, ლადო კი ვერ ისვენებდა, ღოგინში ტრიალებდა. მერე გვიმს აივანზე ავიდა, მძინარე მეგობარს ფრთხილად გაუარა, აივნის ბოძიდან დიდვდა დარეჯანისეული ქრელი ხურჯინი ჩამოხსნა, დაკეცა, ილიაში ამოიღო, ერთხელ კიდევ გადახედა თავის მხსნელს და სარდაფის ბნელ კიბეზე ფრთხილად ჩაირბინა.

* * *

მზემ სხივი სტყორცნა გვიმს აივანს. გვიმ შეიშმუშნა, თვალი გაახილა. აივნის ბოძზე დაკიდებულ სავსე ხურჯინს მოჰკრა თვალი.

„ბიჭოს, ამ ხურჯინს აქ რა უნდა?“
წამოიძახა მან, წამოხტა და ხურჯინი ხელით მოსინჯა.

„მგონი ატმის კურკაა, მაგრამ საიდან?... იქნებ დიდდამ გამოგზავნა?“

ხურჯინში მართლაც ატმის კურკა აღმოჩნდა. მაშინვე იცნო გვიმ თავისი

სუფთად გარეცხილი, გაკრიალებული კურკები.

გაოცებული გვიმ ოთახში შესვლას აპირებდა, რომ მეორე აივანზე დარცხვენილი ლადო დაინახა.

— ლადო, ხედავ? — გასძახა გვიმ, — ვილაცას ჩემი ატმის კურკა უკან მოუტანია!

— ვიცი, — ხმადაბლა, დარცხვენით უპასუხა ლადომ — ვიცი კი არა, სულ ჩემი ოინები იყო და მაპატიე!..

გვიმს ბრაზი მოაწვა ყელში. გაახსენდა სკოლაში მომხდარი ამბავი... აფურის ნატვებით ავისილი ხურჯინი. მერე შუბლი გაეხსნა, გაიღიმა და ბრძანებით შესძახა:

— აბა, აიკიდე ხურჯინი!
ლადომ ჩამოხსნა აივნის ბოძიდან ხურჯინი, მხარზე მოიგდო და მორჩილად შეეკითხა:

— მერე?
— მერე ის, რომ ახლავე შენი ზურგით წამოიღე სკოლაში; არც ძველ დანაშაულს გაპატიებ და არც ახალს, დღესვე რგოლის შეკრებას მოვიწვევ. აბა, ნაბიჯით იარ!

საქარაო შერაზალიშვილი

ნახატები გ. ზედეცაიასი

ს ა მ ი დ ე ქ ს ი

მღნობელები

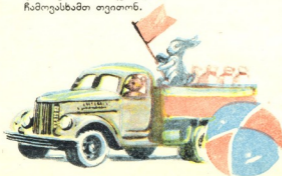
ტაღახით და აგურებით
აუაშუეთ ქურა,
თინამ შუმა შუუკეთა,—
ბელათ გაახურა.

კაღა, ტყვია, ძველი ტაჟა
შოიტანა ანდრომ,
გაფაშაღეთ, ცეცხლზე დაღვით,
გულმოდგინეთ ვადნობთ.

სულ სხვადასხვა ყალიბები
გაუაკეთეთ წინათ,
ახლა ერთად ჩამოვასხათ
ედღარებს და ბრწყინავს.

ღიღები რომ გავიზრდებით,
ვესტუმრებით ქარხნებს,
მღნობელები უნდა გავხდეთ.
მობრძანდით და გენახეთ.

გინდა ფოღაღს გამოვადნობთ.
გინდა სხვაგვარ ღითონს.
და მანქანის ნაწილებსაც
ჩამოვასხამთ თვითონ.

მალაროელი

ისე ყოჩალი ბიჭი ვარ
რომ ყველაღერში ვიღარგებ,
თუ არა გვერათ, მიცქირეთ,
როგორ ვაშენებ გვირაბებს.

მინა რომ არსად ჩამოწვეს,
სულ გაუაშაგრე ბოძებით,
ამდაგვარ მტკიცე გვირაბებს
წაღვით, ვერსად მოძებნით.

შიგ დიანდაგიც მოვანყვე,
ედექტროგაყვანილობაც,
მალარო უკვე მზად არის,
ყველა შოღის და მიღოცავს.

სულ მაღ დიღი გავხდები,
გავიყვან ისეთ მალაროს,
რომ შოღ ქვეყანას ვახარო,
თვით შიბა სტალინს ვახარო!

ავტომობილი

მამამ ავტო მომიტანა
ასანყოზი-დასამღელი,
გაემართე და ჩემი ავტო
ისე დაქქრის, როგორც შველი.

შე და ავტოს ქუთიასურს,
გვიყვარს შრომა მეტისმეტი,
სამგორისთვის მკვას და ცემენტს
კვნიღებით განუწყვეტიღვი.

მის ძარაზე ამიტომაც
დაუანერე „სამგორმშენი“,
შოღით, ნახეთ, მეგობრებო,
ეს წარწერა როგორ შვენის.

საჩხარო კლდისპირა

ნახატები ი. გაბაშვილისა

ყანჩა და კაკაბი

სოფლებს მოშორებულ ერთ უდაბურ ქაობიან ველზე ცხოვრობდა ყანჩა, ის დიდინნიდან შეჩვეული იყო ამ ადგილს. გაზაფხულზე, როცა თბილი ქვეყნიდან დაბრუნდებოდა, ყოველთვის აქ დაიბინავებდა. მთელი ეს თვალუწვდენი ველი მის სამფლობელოს წარმოადგენდა. ყანჩასთვის რომ გეკითხათ, ამაზე უფრო შემეძული და დოვლათიანი კუთხე არსად მოიძებნებოდა.

ველზე აქა-იქ გუბე იდგა, რომლებშია ცხვერი ბაყაყი იყო და ყანჩას, აბა, მეტი რა უნდოდა? როგორც კი ბაყაყი, წყლიდან თავს ამოყოფდა, მაშინვე ჩაჰკრავდა თავის გრძელ ნისკარტს, ამოათრევდა და გადაჰყლაპავდა.

მულამ მაძლარი და თავის ბედით კმაყოფილი მთელი დღე იდგა ხოლმე გუბის ნაპირზე, აიკეცავდა ერთ ფეხს და თვლემდა,

ხანდახან ყანჩასთან სტუმრად მოფრინდებოდა მისი ძველი მეგობარი კაკაბი. ყანჩა ბუნებით დუმბილის მოყვარული იყო, მაგრამ მასთან საუბარს არ გაურბოდა.

კაკაბი შესჩიოდა ხოლმე მეგობარს:

— ეჰ, რაც დრო გადის უფრო მიძნელდება ცხოვრება, ახალგაზრდებით შორს ფრენა აღარ შემძლია, ასლო-მასლო კი არაფერი მოიძებნება.

— აბა, რას ბრძანებ!—უკმაყოფილოდ თავს აჩვენდა ყანჩა.—როგორ შეიძლება აქაურობას წუნნი დაეღვას, სად ნახავ ამაზე ბარაქიან კუთხეს? ზაფხულის განმავლობაში მე ერთი გუბეც მყოფნის, შიგ იმდენი საკვებია; ხომ ხედავ, რა მშვენიერი გუბეა, ხომ გესმის რა საამოდ ყოყინებენ ბაყაყები.

— ფუ, ბაყაყი! რა უნდა იყოს მასზე საზარელი!—ამბობდა კაკაბი.—აი, საკენკი რომ იყოს ამ ველზე, მაშინ მეც შევაქებ აქაურობას.

ამის გაგონებაზე ყანჩამ ჩაიციხა:

— საკენკი! ვერ გამოვიცა, რა გემოს ნახულობ რაღაც მარცვალში?

მთ ლაპარაკში გუბიდან ბაყაყმა ამოიხედა. ყანჩამ მაშინვე ჩაჰკრა ნისკარტი, ამოათრია და შესთავაზა მეგობარს:

— აბა, გასინჯე რა გემო აქვს, იქნებ მოგეწონოს!

— აჰ, არა, არა!—პირი იბრუნა კაკაბმა, გაშალა ფრთები და გაშორდა.

ყანჩამ კი გადასანსლა ლუკმა და დამ-
ციწილი ლიმილით თვალი გააყოლა გაფ-
რინილ კაკაბს:

— ეჰ, უგუნური ხარ და რა ექნა! შენ
რომ ამის გემო იცოდე, რაღაც მარც-
ვალს აღარ ინატრებდი!

ასე ნებიერად და უდარდელად ცხოვ-
რობდა ყანჩა გაზაფხულიდან შემოდგო-
მამდე.

* * *

ზამთარი მოახლოებული იყო, როცა
ყანჩა ისევ თბილ ქვეყანაში გაფრინდა.
ენანებოდა საყვარელი ველის დატოვება,
მაგრამ რა ექნა: მალე აქ აცივდებოდა,
სუსხიანი ქარი დაიწყებდა ნაწარდს და
მერე თოვლით დაიფარებოდა მთელი
მიდამო.

წასვლისას ყანჩამ ინახულა კაკაბი და
მეგობრები დაემშვიდობნენ ერთმანეთს.

ვეს უნდა გავერიდოთ,—თქვა ყანჩამ,
მენანება, რომ გშორდები, მაგრამ რას
იზამ... მშვიდობით, იმედი მაქვს გაზაფ-
ხულზე ისევ გნახავ!

მეგობრები ნაღვლიანად დაშორდნენ
ერთმანეთს. ყანჩა გაფრინდა თბილ ქვეყ-
ნისაკენ, სადაც ზამთარი არ იცის, ხოლო
კაკაბი იქვე დარჩა.

* * *

გავიდა დრო; გაზაფხულმა შეცვალა
ზამთარი და მზემ ისევ გაათბო იქაურო-
ბა. ყანჩა დაიძრა შორი ქვეყნიდან და
თავის საყვარელ ველს მიაშურა.

დიდხანს იფრინა, მრავალი ზღვა და
მთა გადაიარა, ბოლოს დაეშვა ძველად
ნაჩვევ ადგილზე, მაგრამ სახტად დარჩა,
თითქოს ის ადგილი იყო, მაგრამ იქაუ-
რობა, ისე შეცვლილიყო, რომ ვეღარ
ცნობდა:

— იქნებ შენც წამოხვიდე,—შეეპატი-
ეა ყანჩა.—გაზაფხულზე კი ერთად დაე-
ბრუნდებით.

— არა, ეგ შეუძლებელია,—ამოიოხ-
რა კაკაბმა.—ჩვენი წესი არ არის სხვა
ქვეყანაში გადატრენა.

— ჩვენი წესი კი ისეთია, რომ სიცი-

„იქნებ სხვაგან დაფრინდი, იქნებ შე-
ვცდი?!“—გაიფიქრა გოცემულმა. „სად
არის ჩემი გუბე? ეს ამდენი სახლი საი-
დან გაჩნდა?“

იმ თვეების განმავლობაში, როცა ყან-
ჩა თბილ ქვეყანაში იყო, ველზე ქარხნის
აშენება დაეწყოთ. უდაბური ადგილი

ახლა ხალხით საესე იყო. ქაობი აღარ-სად ჩანდა. ამოფშროთ იქაურობა და იქ, სადაც წინათ გუბე იდგა, ბალი გაეშენებინათ დანაირფერადი მცენარეები ჰყვაოდნენ.

— ეს მე არ მომწონს, — უკმაყოფილოდ ჩაიბურტყუნა ყანჩამ და გადაწყვიტა თავისთვის შესაფერი სხვა ადგილი მოეძებნა.

დიდხანს იფრინა, მაგრამ გუბე ვერც სხვაგან იპოვა. სადაც კი მივიდა, ყველგან ტრაქტორის გუგუნე და ადამიანის ხმა ისმოდა.

— არა, ეს უკვე მეტისმეტია! — გაჯავრდა ყანჩა. — სულ გადაუხნავთ აქაურობა, არც ერთი გუბე არ დაუტოვებიათ ჩემთვის!

შემფოთებულმა ყანჩამ გადაწყვიტა მთის მდინარისაკენ გაფრენილიყო და იქ ეძებნა საჭმელი. წარსულში გალაღებულ ცხოვრებას დაჩვეული, ახლა მტირედ ლუქმას ნატრობდა.

ამ გასაქირში გაატარა ყანჩამ ზაფხული. ხანდახან გადაიფრენდა იმ ადგილზე, სადაც წინათ საყვარელი გუბე იყო, მაგრამ თავისთვის საიმედოს ვერაფერს ხედავდა: ისევ აშენებდნენ ახალ სახლებს

და ხალხიც უფრო მეტი ჩანდა. ერთ დღეს კი ქარხანაში მანქანები ამუშავდნენ და მათი დგრიალი შორს მთაშიაც მოესმა. ამ ხმას როგორც იქნა შეეჩვია ყანჩა, მაგრამ ქარხნის ღუმელებიდან ბოლი რომ ამოდიოდა, ამაზე ძალიან ჩიოდა, რადგან სრულიად ვერ იტანდა კვამლის სუნს.

დადგა თუ არა შემოდგომა, ყანჩა თბილ ქვეყანაში გასაფრენად მოეშადა.

წასვლის წინ თავის ძველ მეგობარ კაკაბს შეხვდა. პირველად რომ დაინახა, უტბად ვერც კი იცნო. კაკაბი ძალიან გასუქებულიყო, და წინათ ცხოვრებაზე მუდამ მომჩივანი, ახლა მზიარულად ღულუნებდა.

— მეგობარო, სად ხარ, რომ ვერსად გნახე? — ხალისიანად შეეგება კაკაბი.

— ეჰ, რაღა სანახავი ვარ! — მძიმედ ამოიოხრა ყანჩამ, — რომ იტოდე, რა გასაქირში ჩავვარდი. დამიჯერე, ნახევარჯერ მშინერი ვილაშვებ.

— როგორ თუ მშინერი? — გაოცდა კაკაბი, — იმის შემდეგ, რაც ველზე მუშაობა გაჩაღდა, საკენკიც უამრავი გაჩნდა. როგორ შეიძლება აქაურობას წუნი დაედვას? წამომყევე, გაქმევე მარცვალს, თორემ ძალიან გამხდარხარ.

კაკაბმა მიიხედ-მოიხედა, იპოვა იქვე მარცვლი და შესთავაზა:

— ერთხელ მაინც გასინჯე, იქნებ მოგეწონოს.

— აჰ, არა, არა!—ფეხი გააქნა ყანჩამ.— შიმშილისაგან რომ ვკვლებოდე, მაინც არ შეეკმა!

— ეჰ, უგუნური ხარ და რა გიყო!— შეიციოდა კაკაბმა.— შენ რომ ამის გემო იტოლე, ბაყაყს აღარ ინატრებდი. ხომ ხედავ, გუბეც არსადაა.

— მაშ, არ ყოფილა ჩემი საშველი,— თავი ჩაქინდრა ყანჩამ.—წინათ მე სარგებლობა მომქონდა, ჭაობის ბინადრებს ვებრძოდი, ახლა კი ვხედავ, რომ ჩემზე მარჯვედ ამ საქმეს აღამიანი აკეთებს... მირჩიე მაინც, რა ვქნა?

— წაღი, გაბრუნდი იმ უცხო თბილ ქვეყანაში,—უთხრა კაკაბმა.—იქ ხომ ბევრი ჭაობი და უდაბური ადგილია და ხალხს უფლებასაც არ აძლევენ, მიწა თავის სასარგებლოდ დაამუშაოს. მიკვირს, რატომ ზაფხულშიაც იქ არ რჩები?

— ზაფხულობით იქ არ დაიდგომება, ძალიან ცხელია,—აუხსნა ყანჩამ.

— მაშ, არ ვიცი, რით გიშველო,—ფრთები აიჩეჩა კაკაბმა.—იმის გამო, რომ შენ გუბე გკირდება, ისევ ჭაობად არ აქცევენ ამ ადგილს. მალე აპირებ წასვლას?

— სულ მწლე,—ამოიკენესა ყანჩამ— გაზაფხულამდე ველარ გნახავ.

— გაზაფხულზე მაინც აპირებ დაბრუნებას?

— მაშ სხვაგან სად წავიდე?—ამოიოხრა ყანჩამ.—ზამთარში აქედან სიცოცხეს უნდა გავეძვე, ზაფხულში კი იქაურ სიცხეს. იქ ისე ცხელია, რომ სულს ვერ მოითქვამ!

ყანჩას კიდეც უნდოდა რაღაც ეთქვა, მაგრამ კაკაბმა უეცრად თვალი მოჰკან მოძმეების გუნდს, რომელიც მოისაკენ სწრაფად მიფრინავდა, საჩქაროდ დაემშვიდობა თავის ძველ მეგობარს; ფრთა ფრთას შემოჰკრა და გაშორდა.

უკირდა ყანჩას, მაგრამ მაინც ენანებოდა აქაურობის დატოვება. კიდეც რამდენიმე დღეს დარჩა, მერე კი აკეცა თავისი გრძელი ფეხები, მალლა აფრინდა, ნალვლიანად გადახედა შეყვიოთლებულ გარემოს და შორეულ ქვეყანას მიაშურა.

კაკაბი კი ლაღად დაჰკროდა ხან მთაში, ხან ველზე და ხანდახან, როცა შორს მყოფ მეგობარს მოგოგნებდა, ღმილით გაიფიქრებდა:

არა, თქვენი ჭირიმი, აგრე უგუნური როგორ უნდა იყო, რომ მარცვალს საძაგელი ბაყაყი ამჯობინო? ვენაცვალე ჩვენს ქვეყანას, აჰ, ახლა ყველგან ყანა და სიმდიდრეა!

ნიპოლოზ ჩაჩავა

რა კარგია ტელეფონი

ტელეფონით დედას დაგურეკე გუშინ. ის ხომ სხვაგან იყო, თავის სამსახურში.

ვკითხე, როდის მოვა. ვკითხე, ხომ არ შია. ვუთხარი, რომ ბებო მხენდრო დაარჩია.

კოტა თვითონ ჭამა, კოტა მ მე მაჭამა.

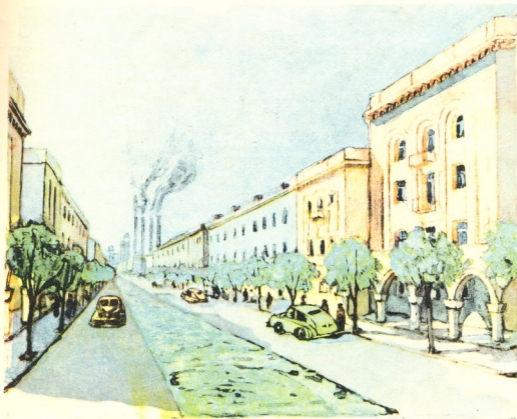
ბიერი შევუნახეთ დედასა და მამას.

შემდეგ დამირეკა მამამ რუსთავედნ. ისიც სამსახურში, ხომ დილით წავიდა.

როგორა ვარ, მკითხა, მერე ასე მოთხრა: მოვიკითხო დედა, მოვიკითხო ბებო,

არცინ გავაფაჯრო. ვიყო სანაქებო. რა კარგია, კარგი, ყველასა სუბოს, მგონი ყველგან დაპარაკობს ჩვენი ტელეფონი.

ნოღარ შაშანაძე

ნახატი ვ. ჯაფარიძის

რ უ ს თ ა ვ ი

არც მთა მოჩანს, არც მალღობი,
სულ ვაკე და დაბლობია,
ორთქლმუელები, მანქანები
გარბიან და გამორბიან.

უპ, რამდენი შენობები
და რა კარგი სახლებია,
ქარხანას თვალს ვერ აუწვდენ,
ისე აუმაღლებიათ.

ეს ქალაქი მშვენიერი
მხოლოდ შეიდი წლის ყოფილა,

ხედავ, ასე მოკლე დროში
როგორ კოხტად შემკობილა!

მეც ამ ხნის ვარ, მაგრამ ისევ
ჯერ პატარა ბავშვი მქვია,
რუსთაფი კი რა ლამაზი
და რა დიდი ქალაქია.

როცა დიდი შევიქნები,
იციტ, მაშინ რა იქნება? —
თბილისივით დამშვენდება,
თბილისივით გაიზრდება.

ანა ხახუაშვილი

სკოლის ტოროლა

ნახატი შ. ცხადაძისა

სოფომ, ჯერ კიდევ როცა ექვსი წლისა იყო, დაეინებოთ აიჩემა: მეც უსათუოდ სკოლაში უნდა მიმბაროთო. როცა მისი და-ძმები სკოლაში პირველად წავიდნენ, სოფო ტირილით გაედევნა: გამიშვით, თუ თქვენ არ მიმბარებთ, მე თვითონ მივალო,—დედა უკან გამოეკიდა, დაიჭირა და ძლივს დაარწმუნა, რომ ჯერ პატარა ხარ და სკოლაში არ მიგიღებენო. თან დასძინა:

აი, შვილო, ერთი წელიწადი და დაგრჩა, ესეც მალე გაიბრუნეს და მაშინ შენც მიგაბარებო.

პატარა გოგოს ეგონა, ერთი წელიწადი ორიოდ დღეში გავიდოდა და ყოველ დღე კითხულობდა:

რა ვქნა, ამ ერთ წელიწადს რა დაემართა, აქამდე ვერ გაიბრინაო? ბოლოს ბედს დაემორჩილა და იმით კმაყოფილდებოდა, რომ მისი და-ძმების საზებარო და წასაკითხავ მასალას იმათზე აღრე იხსომებდა. მაგრამ წერა რომ არ იცოდა, ეს ძლიერ აწუხებდა.

ერთხელ ბავშვები გაკვეთილების დასაშაღებლად მაგიდას რომ შემოუსხდნენ, სოფოც ბუხარს მიუჯდა, და თავისი უფროსი ძმის წაკითხულ გაკვეთილს უსმენდა. ამ დროს კარებზე ვილაკამ დააკაუნა.

— რომელი ხარ?—იკითხეს ბავშვებმა და წამოცვიდნენ კარის გასაღებად.

— მე ვარ, ლევანა, თქვენი წერილი მოვიტანე, სამგორიდან არის!

ბავშვები აყრიათმულდნენ.

წერილი მართლაც მამისაგან იყო.

— ჰო, მამასია!—წამოიძახა სანდრომ და ხმამაღლა სიხარულით დაიწყო კითხვა.

„ჩემო ძვირფასებო,—იწერებოდა მამა,—რომ იცოდეთ, რა კარგ გუნებაზე ვარ; ამ გაბრიოკებული სამგორის მინდორზე ქალაქს ვაშენებთ: სულ სამბინიანი სახლებია, ეზოებით, ბალ-ბოსტნების ადგილით დაგეგმილი; ელექტრონიკ გავიყვანეთ, მოკლე ხანში ეს სახლები მობინადრეებს ელიან და აბა, მაშინ იქნება დიდი ამბები!

აბა, შვილებო, ჩვენ აქ გულმოდგინედ ვმუშაობთ და ვინძლო თქვენც კარვად ისწავლოთ, და ქვეყნის გამოსაღვივებელი გამოხვიდეთ. წერილი მალე მომწერეთ და თქვენი ამბავი შემატყობინეთ.“

წერილის წაკითხვისთანავე, ბავშვებმა საწერ-კალამი და სუფთა ფურცლები მოიმარჯვეს და მამასთან პასუხის დაწერას შეუდგნენ. ამის დანახავზე სოფოს ცრემლები მოერიო:

— სულ თქვენი ბრალთა, — სულუქუნით უსაყვედურა დედას, — სკოლაში რომ არ მიმბარეთ, აბა, ახლა რა ვქნა, წერა არ ვიცი და მამას წერილი როგორ უნდა მივწერო!

მეორე დღილა გათენდა თუ არა, ყველაზე უწინ სოფო ადგა, პირი კარგად დაიბანა, მაგიდიდან ერთ-ერთი წიგნი აიღო, და ისე გაიპარა სკოლაში, თვალი არავის მოუტრავს. როცა ზარი დარეკეს, დერფიანში მოხლევაბულ ბავშვებს სოფოც შეშვედა და კლასში ისე დაჯდა, არავის შეუმჩნევია. შევიდა თუ არა, ერთ-ერთ მერხზე კობხტად წამოსკუბდა, გვერდზე დაშხნდარმა მოწაფეებმა ძლიერ გაიოცეს ახალი სტუმრის მობრძანება, მაგრამ შეკითხვა ვეღარ მოასწრეს: საკლასო ოთახის კარი გაიღო და მასწავლებელი რომ შემოვიდა, ყველა გაჩუმდა და ბავშვები უცბად ფეხზე წამოდგნენ.

— სალამი, ბავშვებო, — მიესალმა მათ მასწავლებელი.

— სალამი, მასწავლებელო, — ერთხმად უპასუხეს ბავშვებმა.

— დასხედით და წიგნები გადაშალეთ. ამ ჩვენმა სოფომაც თან წამოდებულ წიგნი ფაქიფუცით გადაშალა და ყველაზე უწინ თითი მან ასწია. მასწავლებელი ამ პატარა გოგოს დააკტერდა, რომელიც დიდ ბავშვებში სოლიდით ჩაქედლიყო, თითი მალლა აეწია და ისეთი ვაბრწყინებული თვალებით შესცქეროდა მასწავლებელს, რომ მისი ყურადღება უნებურად მიიპყრო.

— აბა, პაწია, შენ წაიკითხე, ენახოთ, შენ როგორ კითხულობ, — მიმართა თუ არა მან სოფოს, ამ გოგომ მოწაფეები მიწი-მოსწია, ფეხზე ადგა; ბავშვებმა უცხოდ მოსულ გოგოს ვაკცირვებით შეხედეს, მაგრამ კონიქტი მაინც არ დაუძრავთ, სოფომ კი წიგნს ხელი წაავლო და ისეთი მკვეთრი ხმით, ისეთი გარკვევით დაიწყო კითხვა, რომ მთელი კლასის ყურადღება მიიპყრო; კითხულობს, სხაპა-

სხუპით კითხულობს, თითქოს მღერისო, თან სტრიქონებს თითს აყოლებს, ვითომ არ შემეშალოსო. მასწავლებელი ქალი ღიმილით იმ მერხს მიუახლოვდა, სადაც სოფო იჯდა. მის გვერდით ბავშვებს სიცილი წასკდათ, სოფოს აინუნშიაც არ ჩაუგდია მათი სიცილი და მაინც თავგამოდებით კითხულობდა, მაგრამ თითმა სტრიქონები უფრო ადრე გაათავა, ვიდრე ის წაიკითხავს დაამთავრებდა. სოფო მაინც არ დაბნეულა. თითები მეორე მოთხრობის სტრიქონებზე ჩამოიტანა და ისევ მკვირცხლად განაგრძო კითხვა.

ბავშვები უკვე ხარხარს ევლარ იკავენდნენ. მასწავლებელიც მიუახლოვდა; დახედა წიგნს, იმასაც გაეცინა და ჰკითხა:

— ეს წიგნი უკუღმა რომ გიღვეს, პატარავ, როგორ კითხულობდი?!

სოფო შეკრთა, მაგრამ მაინც თამამად უპასუხა:

— ზებირად ვიცი, მასწავლებელო, ჩემი ძმა რომ სწავლობდა, მე იმაზე ადრე ვისწავლე და დღეს იმიტომ მოვედი, რომ... — სოფომ თავი ვეღარ შეიკავა და ტირილი ამოუშვა.

— შენ აქ ვინ მოგიყვანა?! — გაუკვირდა მასწავლებელს.

— მე თვითონ მოვედი... რომ მეუბნებიან პატარა ხარო, სკოლაში რომ არ მიღებდით, მაშ რა ვქნა, როგორ უნდა ვისწავლო, მამას წერილი როგორ მივწერო! — ტირილით წარმოსთქვა გოგონამ და თვალებზე ხელით მიიფარა. მასწავლებელს სოფო შეეცოდა, წინა მერხზე გადმოსვა და დაყვავებით უთხრა:

— აბა, რა გიყო, გოგონა, მართლაც პატარა ხარ და შენი მიღება ჯერ ადრეა.

სოფო სახლში გაამოსტუმრეს, და წელს რომ პირველ კლასში მიიღეს, ისე უხარია, რომ სიხარულით ფეხზე აღარ დგას.

ბავშვები ამ გოგონას სკოლის ტოროლას ენახიან, რადგან სკოლაში ყველაზე ადრე ის მიდის თურმე, და იქ რომ ლექსებს იმეორებს, კლასიდან სოფოს ხმა ტოროლას წკრიალივით ისმის.

ახალი წიგნი

შხამიანი თევზები

მებაღურები თევზებით სახე ბადეს ზღვიდან ვზიდებოდნენ. ზოგი ნაპირზე იდგა, ზოგიც მკერდამდე წყალში იყო. ეს რომ დაინახა ლევანმა, თმაქიორა თერთმეტი წლის ბიჭმა, მებაღურებისაკენ გაჰკურცხლა.

მებაღურებმა ბადე ნაპირზე აათრეს. დიდ თევზებს კალათებში ყრიდნენ, პატარებს კი—ზღვაში. ერთი, ბრტყელი და მრგვალი, გრძელობლიანი თევზი მებაღურმა ჯოხის თამბაგლო ბადიდან. ლევანი ცნობისმოყვარეობით დააკერდა უცნაურ თევზს. მას დაკბილული, მახათისებური ძვლის ორი ბოლო ჰქონდა. ერთი გრძელი იყო, მეორე კი—მოკლე. ლევანი იმ თევზთან რომ დაინახა, მებაღურმა გააფრთხილა:

— ხელი არ ახლო ზღვის კატას, ბოლოს მოიქნევს და ჩავსობს, შხამიანია. — ლევანი შეშინდა და უკან დაიხია.

მებაღურმა ზღვის კატას გრძელი ჯოხის წვერი დააჭირა. კატამ ბოლო ასწია და ჯოხს რამდენიმეჯერ შემოჰკრა შხამიანი ძვალი. ბოლო ჯოხს ააკლინა, თავის სხეულს ღრმად ჩასო და ვეღარ გამოიღო.

ლევანი დასასვენებელ სახლში რომ მივიდა, მამას უთხრა:— ზღვის კატა ვნახე, შხამიანი ყოფილა!

— ზღვაში ბანაობისას სიფრთხილე გეპართებს, თურმე, — თქვა ლევანის მამამ.

როცა ლევანი ნაპირთან ბანაობდა, წყალს ხშირად ათვლიერებდა, — ახლოს ზღვის კატა არ იყოსო.

ერთხელ ლევანის მამა ზღვიდან შეწუხებული ამოვიდა, ფეხის გულს დახედა.

— ალბათ შუშის ნატეხს დავადგი ფეხი, მაგრამ ასე საშინლად არტომ მტკივა! — თქვა მან და სილაზე დაჯდა. იგი კენესოდა. მერე ტანთ ჩაიკცა და ლევანს უთხრა:

— ნულარ დავაყოვნებთ, ჩაიკცი, ექიმთან წავიდეთ.

ლევანმა ჩაიკცა და მამას გაჰყვა.

ქალარა ექიმმა ფეხი გაუსინჯა ლევანის მამას და უთხრა:

— 'შავ ზღვაში ცხოვრობს პაწაწინა ლამაზი თევზი— ზღვის მორიელი; იგი ხშირად ჩაფლულია სილაში, მხოლოდ პირი და ზურგის ფარფლი მოუჩანს. უთუოდ მის ფარფლს დაავიჯო ფეხი, ან ლაყუჩებს შეეხებო. ზღვის მორიელი შხამიანი თევზია და ფეხი ამიტომ გტკივათ. თუ დროზე არ უმკურნალებთ, გაიზებება იცის. ახლა წამალს გამოვიწერთ, ჩქარა განიკურნებით, — დაამწვიდა ექიმმა ლევანის მამა და დასძინა: — მე ბავშვობიდან ვებახობ ზღვაში. ერთხელ ზღვაში ჩარატას წავკარი მუხლი. თურმე ზღვის კატა ყოფილა. მან მოიჭინა ბოლო და მუხლს ზემოთ საშინელი ქრილობა დამიტოვა. ქრილობა ძლიერ გამიმიზნებდა, მაგრამ მებაღურებმა მიხსნეს. მებაღურები ზღვის კატის მიერ მიყენებულ ქრილობას ზღვის კატისავე ქონით მკურნალობენ. მებაღურებს ყოველთვის აქვთ ზღვის კატის ქონი. ზღვაში საბანაოდ როცა შედისართ, თან ექონიეთ ჯოხი ზღვის კატების დასაფრთხობად. ხოლო რაც შეეხება მორიელს, მსუბუქი ფეხსაცმელი ჩაიკცივით და მაშინ მორიელი საშიში აღარ არის.

თარგმანი გრიგოლ აბაშიძისა

გოლიათების ქვეყანაში

მეცხრამეტე საუკუნეში ცხოვრობდა უნგრეთის ლიტერატურის უდიდესი კლასიკოსი, სახალხო პოეტი—რევოლუციონერი შანლორ პეტეფი. პეტეფიმ თავი შესწირა მშობლიური უნგრეთის განთავისუფლების კურდღელში საჭმეს. მთელი მისი მდიდარი შემოქმედება გამსჭვალულია მშრომელი ხალხის სიყვარულით, სამშობლოს ერთგულებით.

სამჭოთა არმიის მიერ განთავისუფლებულ ახალ უნგრეთში ულერსად დიდ პატივს სცემენ შანლორ პეტეფის ხსოვნას.

პეტეფი წერდა ბავშვებისათვისაც.

მისი ერთ-ერთი საბავშვო პოემა—ზღაპარი „იანოშ რინდი“ ქართულად თარგმნა სტალინური პრემიის ღირსი ლაურეატმა პოეტმა გრიგოლ აბაშიძემ. ამ პოემაში მოთხრობილია უნგრელი მწყემსი ბიჭის იანოშის (იანჩის) საგმირო თავგადასავალი.

პოემის მოკლე შინაარსი ასეთია: ობოლი იანჩი სამწყესურში დაჰკარგავს ცხვრის ფარის დიდ ნაწილს, რის გამოც მას სახლიდან გააგდებს გულქვა მამინაცვალი. შემდეგ მოთხრობილია იანჩის სხვადასხვა საგმირო ამბები; ზოლოს იანჩი მიდის გოლიათების ქვეყანაში და ამარტყებს მათ მეფეს. გოლიათები იანჩის უცხადებენ ერთგულებას. მათი დახმარებით იანჩი მოხვედება ფერიების კუნძულზე. აქ დიდი ბრძოლების შემდეგ იმარტყვებს და აღწევს თავის მიზანს—სრულ ბედნიერებას.

გემქდავთ ნაწყვეტს პოემიდან.

543

ტყის პირს მიმავალ იანოშს
თავს დაჰყიოდა ყორანი,
შეჩერდა, ლაფში ჩაფლულლი
ნახა ცხენი და ფორანი.
მექოთნის იყო ფორანი,
ტალახი ადგა ღერძამდე,
წვალობდნენ ცხენიც, პატრონიც,
ფორანს კი მაინც ვერ ძრავდნენ.
მიუახლოვდა იანჩი,
მექოთნეს უთხრა სალაში,
მექოთნემ სახე იბრუნა,
მრისხანე, ოფლით ნანამი.
მფრთხალ ვინმეს შეაშინებდა,
თვალეები ჰქონდა იხეგლა,
გაბრაზებულმა მიუგა:
„სალამისათვის ვის ცხელა?!“
„უგუნებოდ ხარ, პასუხს რომ
ვერ ამბობ აწონ-დაწონილს?“
„რა გუნებაზე ვიქნები
ამ ჩემი ცხენის პატრონი!
ღლილდან ვურტყამ, ვის ესმის
ჩემი ტანჯვა და ვაება,
ვერ მოვაცილე ამ ტალახს,
თითქოს ზედ ჯაჭვით დავბათ“.

„გულს ნუ გაიტყვ, ოსტატო,
მაგ საქმეს ერთად ვუშველით,
ისე გაესწიო ფორანი,
ერთიც არ გატყდეს ჭურჭელი!
ოლონდ ეს შარა სად მიდის?“ —
მალლა ასწია მარჯვენა,
ტყეს რომ მხარმარჯვნივ უვლიდა,
ხელით ის შარა აჩენდა.
„მაგ გზას ნუ მკითხავ, —მექოთნემ
ხელი გაუშვა ავშარას, —
თავის დაღუპვა თუ არ გასურს,
ნუ დაადგები მაგ შარას.
მაგ მხარეს ბუმბერაზები
ცხოვრობენ კაცთა მხარაენი,
წასული ბევრი გვიჩხავს,
დაბრუნებულნი—არავინ“.
„ეგ ჩემზე იყოს, მსურს ვნახო
ის კაცნი გაუგონარნი,
ამ ტალახიდან ჯერ, ოლონდ
ამოვათრიოთ ფორანი“.
ერთ წაშში იყო ამის თქმა
და მხრით ზედადგარის მიწოლა,
ღრმა ტალახიდან ფორანი
ბურთივით ამოისროლა.

გაშორდა... დიდხანს იარა,
ხან ის გადახდა, ხან ესა,
ბოლოს მიადგა იანჩი
გოლიათების მხარესაც.
საზღვართან წყალი დიოდა,
აქ ღელე ერქვა სახელად,
სხვა ქვეყანაში მდინარეც
არ იქნებოდა ამხელა.
წყლის პირას იდგა მესაზღვრე
გოლიათების ქვეყნისა,
მიხედა იანჩი, იმ ხაზრახ
მხარეში მისვლა ეღირსა.
ბუხად არ ჩანდა მის გვერდით,
რა ტანი ჰქონდა გოლიათს,
უყურებს მის ტანს იანჩი
და ციხე-კოშკი ჰგონია.
გოლიათების მესაზღვრემ
უცხო კაცს დაბლა დახედა,
წარბები რისხვით აზიდა,
ერთი დაჰყვირა თავებელად:
„კაცთაგანია ნამდვილად
ფეხთან, რომ გამოცაქუნა,
ტერფები შექავებოდა,
ამიხნა, გაესრეს კაცუნას“

„იღბლად იმგვარად წაიქცა,
რომ ხილად გამომადგება,
მაგის ვეება სხეულზე
გავირბენ, სანამ აღგება“.
ეს გაიფიქრა ზე მყისვე
სირბილით ზედ გაიარა,
თითქო დიდ ხილზე გარბოდა,
დეკაცის ზურგზე კი არა.
ისე გავიდა წყალგაღმა,
არ შერხებულა ერთხელაც
წყალში გართხმული დეკაცის
სხეული ვეებერთელა.
და იანოშმა ბუმბერაზს
უცებ სხვა ვერა უყო რა,
ხმალივე დაჰკრა ღონივრად.
ზედ კისრის ძარღვთან უსწორა.
სისხლი გადმოსკდა ბუმბერაზს
უზომო გასაკვირველი,
სისხლის ღვარისგან მდინარე
შედღვდა, გახდა წითელი.
რა დანებართა ჩვენს რაინდს,
რა მოუვიდა იანოშს?
ახლავ გაიმბოთ, ვისწრაფი
ლექსმა არ დაიგვიანოს.

ნათქვამის ასასრულებლად
დეკაცმა ფეხი ასწია,
დიდ ფეხს იანჩის პირბასრი
ხმალი დაუხვდა პაწია.
და გოლიათმა მცირე ხმაღს
ფეხი დაადგა თუ არა,
ღწეცა, თავზე ქუხილით
იანოშს გადაუარა.

შედიოდა ღრმად თანდათან
იანოში უღრან ტყეში,
რაც იქ ნახა, მსგავსი რამე
არ ენახა თავის ღღეში.
გაოცებით შეჰყურებდა
საზღვრის ღელეს გამომცდარი,
ირგვლივ იყო ყველაფერი
ზღაპრული და საოცარი:

უცნაურმა კოლოს ჯარმა იქით-აქეთ გაიქროლა, რქები ჰქონდა დაგეზილი, თითო იყო ხარის ტოლა. დაესივნენ იანოშს და ვაუჩინეს საქმე მის ხმალს, გმირმა იწყო მათი ქლევტა, ქვებზე მათი ტუნის მისხმა. ხის ხმელ ტოტზე ჩამომჯდარი, შავი, როგორც ხანძრის ბოლი, შორს ყვანჩალაც დიდი ჩანდა, უშველემელ ღრუბლის ტოლი. ირგვლივ მზის შუქს აბნელებდა კოშკ-გოდლებს ქარავანი, თურმე იყო გოლიათთა მეფის ციხე-გალავანი. და თუ კოშკი დიდი იყო, გასაკვირი აქ რა არის, მკირე როგორ იქნებოდა ბუმბერაზთა მეფის კარი. დგას და ფიქრობს იანოში: „გარეგნულად ლამაზია, მაგრამ აბა, ერთი ვნახო, შიგ რა ციხე დარბაზია!“ არხეინად წინ წავიდა, არ აფრთხობდა შიშის ზარი, ფეხი ჰქრა და ფართოდ გახსნა უმძიმესი ციხის კარი.

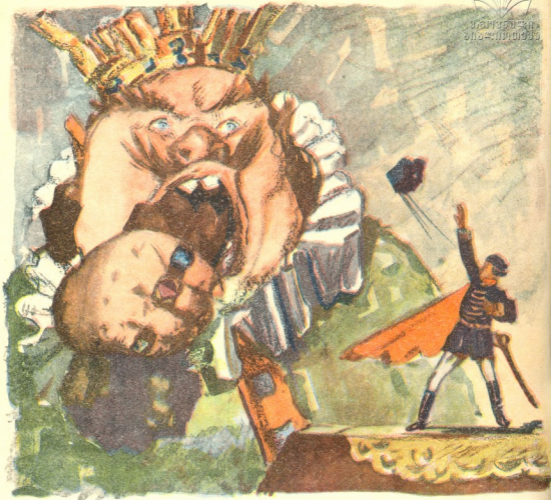
რაკი ის კარი შეაღო, დარბაზში მოხვდა ადვილად, ნახა ბუმბერაზთ ხელმწიფე შეილებთან იჯდა სადილად. მაგრამ არ იტყვიტ, რას ჰამდნენ? რა იყო მათი სადილი? — წინ ეწყოთ დიდი კლდეები, სალი კლდეები ნამდილი. რომ დაინახა იანოში მეფე კლდეების მკბენავი, არ მოეწონა, უკანვე წასვლას ფიქრობდა ბეჩავი. მაგრამ შეხვდა უცხო კაცს ხელმწიფემ მჯდარმა სვიანად, სუფრაზე მიიპატიჟა

ამ სიტყვით, თავზიანად: „პატრიისცემა სტუმრისა არის მასპინძლის ბეგარა, რაკი მოსულხარ, აქ დაჯექ, სალი კლდე ყლაბე ჩვენგვარად. მაგრამ თუ სუფრას გვიწუნებ, თუ თავხედი ხარ ესოდენ, უნდა ერთ ლუკმად ჩაგვლაპოთ შენ თვითონ, როგორც შემეცოდე.“ იანოშ მიხვდა, ხელმწიფის სიტყვა არ გავდა ხუმრობას, დათანხმდა, თუმცა არ სურდა გოლიათების სტუმრობა. და უთხრა: „რადგან არა მაქვს პირი დიდ კლდეთა ჩამტევი, ნატეხ-ნატეხად მომეცით ლუკმად კლდის ჩამონამტკრევი“. მეფემ მაგარ კლდეს მოსტეხა ნატეხი უზარმაზარი. უთხრა: „ეს ჩვენი პურია, გასინჯე, ნახე, რაც არის!“ მეფე მეორე ნატეხი მისცა და უთხრა: „მწვადია, პურთან მიირთვი, სტუმარო, თუ პირის გემო გწადია“. „ბელტიყლაპია არა ვარ, კლდეების ყლაპვით გავწვალდე; გიჯობს შენ თვითონ ჩაყლაპო ეგ ჩვილი ბატკნის სამწვადე!“ რისხვით შესძახა სტუმარმა, ქერმა გაიღო ზანზარი, შიგ თავში ხეთქა ბუმბერაზს სალი კლდე უზარმაზარი. დაცინვით უთხრა: „დაგადგა ყელზე ეგ შენი პურ-ღვინო, ველარ გაბედავ, წყეულო, სტუმრებს რომ კვლავაც უღრინო“.

ბუმბერაზთა მეფე მოკვდა, ღონით, სიზნით ღომის დარი, გოლიათთა ციხე-ქალაქს თავს დაატყდა გლოვის ზარი.

21/54 3/1/75

მოთქმით, გულში მჯილის ცემით,
 გროვდებოდნენ დას-დასებად,
 თითოს ცრემლი იკმარებდა
 თითო ქვევრის ასახებად.
 როცა მათში უხუცესმა
 დაასრულა ოხერა, მოთქმა,
 გმირ იანოშს შეევეღრა:
 „შეიწყალე ჩვენი მოღვმა;
 ოღონდ ყველას ნუ შეგვმუსრაე,
 თუ გასურს ჩვენი მეფე გახდი,

თვითონ იპყარ გვირგვინი და
 გოლიათთა მეფის ტახტი“.
 ყველამ ერთხმად დაიძახა:
 „ასეთია ჩვენი წესი,
 ჩვენს სათქმელს და გულის ნადებს
 ამბობს ჩვენი უხუცესი.
 ოღონდ ყველას ნუ დაგვბოცავ, —
 ყველა ერთხმად ეუბნება,
 გმირო, ჩვენი მეფე გახდი,
 გვიძახებურე ერთგულ ყმებად“!

ყდის შიატერობა გუთენის აღ. ვეფვატეს

რედაქტორი რევაზ მარტიანი. სარედაქციო კოლეგია: ვრ. აბაშიძე, ევ. ზურკანაძე, ი. ვრამიშვილი
 თ. თუმანიშვილი, შავდალა მრველიშვილი, ი. სხარატიძე, ნ. ნაფიშვილი, შ. ცხიდაძე.

Д. И. Л. А.—ежемесячный детский журнал ЦК ЛКСМ ГРУЗИИ № 2, Февраль 1932 г. Тбилиси, Ленина 14. Дотиражаат Грузия
 საბავტავში, ნავტავის შავაშვილი თბილისი, ჟურნალის, 14, 3 სართ. რეკ. 2-07-38
 გაბოსე, შავა. № 25 სტამბის შავა. № 29294 ტირაჟი 15,000 ლ 1932.